VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach (nr 81)**

z dnia 10 września 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach (nr 81)

10 września 2019 r.

Komisja Nadzwyczajna do spraw zmian w kodyfikacjach, obradująca pod przewodnictwem posła **Arkadiusza Mularczyka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3669).

W posiedzeniu udział wzięli: **Artur Żuk** zastępca dyrektora Departamentu Informatyzacji i Rejestrów Sądowych Ministerstwa Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami oraz **Piotr Maciejewski** specjalista w Urzędzie Ochrony Danych Osobowych.

W posiedzeniu wzięli udział pracownicy Kancelarii Sejmu: **Paulina Gabor** i **Agnieszka Grybska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Nykiel** i **Ewelina Roguska** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Szanowni państwo, mamy kworum. Otwieram posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach.

Dzisiaj mamy do rozpatrzenia rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3669).

Witam panie i panów posłów. Witam przedstawicieli ministra sprawiedliwości oraz przedstawiciela Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Szanowni państwo, przechodzimy do procedowania nad Kodeksem postępowania administracyjnego. Czy ktoś z pań i panów posłów, ewentualnie strona rządowa, chce zabrać głos przed przystąpieniem do omawiania poszczególnych zapisów? Nie słyszę.

Pierwsze czytanie się odbyło. Przechodzimy w takim razie do art. 1. Były złożone poprawki. Tak, bardzo proszę.

Legislator Ewelina Roguska:

Panie przewodniczący, jeszcze kwestia tytułu.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

No, tak. Oczywiście, tytuł. Czy są uwagi do tytułu? Proszę bardzo.

Legislator Ewelina Roguska:

Tak, ze strony Biura Legislacyjnego zgłaszamy uwagę legislacyjną, gdyż zgodnie z zasadami techniki prawodawczej, jeżeli tytuł ustawy nie stanie się rażąco długi, można w nim zawrzeć – w zasadzie należy – wszystkie znowelizowane ustawy. W związku z tym proponujemy następujące brzmienie tytułu: „o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego, ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym oraz ustawy o przetwarzaniu informacji kryminalnych”, z jednoczesnym już wykreśleniem odnośnika, który stanie się zbędny.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Rozumiem. Czy są jakieś uwagi? Nie ma.

Możemy przyjąć tę poprawkę Biura Legislacyjnego za uwzględnioną.

Przechodzimy do art. 1. Czy są jakieś uwagi do art. 1? Bardzo proszę.

Specjalista w Urzędzie Ochrony Danych Osobowych Piotr Maciejewski:

Dzień dobry. Piotr Maciejewski, Urząd Ochrony Danych Osobowych. Prezes UODO z zadowoleniem przyjmuje możliwość wydawania zaświadczeń przy użyciu pieczęci elektronicznej, tym niemniej wątpliwości budzi umożliwienie podpisywania zaświadczeń zarówno podpisem zaufanym, jak i podpisem osobistym. Optujemy za usunięciem tych zapisów z § 4 i kolejnych.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Z jakim uzasadnieniem?

Specjalista w UODO Piotr Maciejewski:

Kwalifikowany podpis elektroniczny fakultatywnie w swoim certyfikacie zawiera numer PESEL. Można tak skonstruować kwalifikowany podpis elektroniczny, żeby tego numeru PESEL nie miał. Pieczęć elektroniczna sama w sobie służy do zautomatyzowanego wydawania dokumentów i też nie ma PESEL, bo jest przypisana podmiotowi, a nie osobie.

Natomiast zarówno podpis zaufany, jak i podpis osobisty obligatoryjnie numer PESEL zawierają. Wtedy podczas podpisywania takiego dokumentu numer PESEL będzie możliwy do odczytania dla każdej osoby, która ten podpis będzie weryfikować.

Dodatkowo jeszcze wskazujemy na zmiany, które wprowadzono w ustawie o dowodach osobistych. Chodzi o nowy dowód osobisty, którego będzie można używać do podpisu elektronicznego. Intencją ustawodawcy była przede wszystkim relacja między osobą prywatną a podmiotem publicznym.

Uważamy, że kiedy w § 4 będą równorzędnie traktowane podpis kwalifikowany, pieczęć elektroniczna, podpis osobisty i podpis zaufany, może to doprowadzić do sytuacji, kiedy pracodawca – dajmy na to, jakiś urząd – będzie wymuszał na pracownikach używanie podpisu osobistego i podpisu zaufanego.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Jakie jest stanowisko rządu w tej sprawie?

Zastępca dyrektora Departamentu Informatyzacji i Rejestrów Sądowych Ministerstwa Sprawiedliwości Artur Żuk:

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, sprzeciwiamy się tej uwadze. Jeśli chodzi o wprowadzone rozwiązania dotyczące właśnie podpisu zaufanego, podpisu elektronicznego, stanowią one dostosowanie tej regulacji do rozwiązań wprowadzonych m.in. przez Ministerstwo Cyfryzacji. Trzeba zwrócić uwagę, że nawet możliwość ujawniania numeru PESEL, zarówno w jednym, jak i drugim podpisie, nie jest w żaden sposób naruszeniem danych osobowych. Przede wszystkim trzeba zwrócić uwagę, że dokumenty w postaci zaświadczeń wydawanych przez Krajowy Rejestr Karny są adresowane do ściśle określonych osób, więc poza osobami zainteresowanymi, które będą występowały o wydanie takiego zaświadczenia, oczywiście, plus wszystkie organy, które są wymienione w ustawie, które działają również na mocy swoich umocowań ustawowych, w żaden sposób nie są uprawnione później do jakiegokolwiek dalszego ujawniania tych danych osobowych. Zatem taka obawa w ogóle tutaj nie zachodzi. Podkreślam raz jeszcze, że podpis zaufany zastępuje ten, który dotychczas był podpisem ePUAP-owskim, więc to jest niejako dostosowanie do obowiązujących obecnie przepisów i takiej obawy nie ma.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Proszę bardzo.

Specjalista w UODO Piotr Maciejewski:

Chciałbym tylko zwrócić uwagę, że zmiana w k.p.a. będzie dotyczyła wszystkich zaświadczeń, nie tylko zaświadczeń wydawanych z KRK. To będą wszystkie zaświadczenia w całej procedurze administracyjnej. W mojej ocenie i w ocenie UODO, żeby podpis osobisty mógł być użyty w relacji między pracownikiem podmiotu publicznego a osobą prywatną, wydaje się, że na gruncie obecnego brzmienia art. 12d ust. 2 ustawy o dowodach osobistych byłaby wymagana zgoda tej osoby, która tego podpisu używa. Intencją ustawodawcy było wtedy dać narzędzia obywatelom, żeby obywatel mógł się kontak-

tować z administracją publiczną, a jeżeli wyrazi na to zgodę, również kontaktować się z innymi podmiotami.

Jeżeli chodzi o samą intencję w ogóle procesu zautomatyzowania wydawania zaświadczeń w KRK, jesteśmy jak najbardziej za. Pieczęć elektroniczna jest właśnie takim narzędziem, które jednocześnie chroni prywatność i zapewnia wysoki stopień zautomatyzowania.

Chciałbym zwrócić państwu uwagę tylko na daleko idące konsekwencje wprowadzenia tej zmiany, bo to dotyczy wszystkich postępowań administracyjnych, nie tylko wydawania zaświadczeń z KRK.

Zastępca dyrektora departamentu MS Artur Żuk:

Mimo wszystko podtrzymujemy swoje stanowisko.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

W pana ocenie jakby wprowadzenie takiego zapisu daje możliwość identyfikacji numeru PESEL w obrocie prawnym?

Specjalista w UODO Piotr Maciejewski:

To jest tak, że używając kwalifikowanego podpisu elektronicznego... Tak jak jest w obecnym stanie prawnym, zaświadczenie może być wydawane w formie papierowej bądź podpisane elektronicznie kwalifikowanym podpisem elektronicznym, który musi zawierać numer identyfikacyjny i to może być numer PESEL, numer NIP, numer dowodu osobistego bądź paszportu. To zależy od osoby, która sobie ten podpis kwalifikowany wyrabia. Jeżeli dokument jest podpisany w ogóle podpisem elektronicznym, w którym to certyfikacie jest zawarty PESEL, to ten PESEL każda osoba, która taki dokument chociażby otwiera w takim prostym programie jak Adobe Acrobat Reader, może zobaczyć PESEL osoby, która to zaświadczenie wydała. To jest właśnie to zagrożenie dla prywatności.

O ile tutaj należy się zgodzić, że zaświadczenie, które jest wydawane osobie z KRK, nie jest w żaden sposób rozpowszechniane, tak inne dokumenty, które będą wydawane w procedurze administracyjnej, mogą być rozpowszechniane i wtedy numer PESEL jest ujawniany.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dobrze. Czy w związku z tym są jakieś uwagi i poprawki? Nie słyszę. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi?

Legislator Ewelina Roguska:

Panie przewodniczący, wydaje się, że to jest akurat już kwestia merytoryczna, więc tutaj żadnych uwag legislacyjnych nie zgłaszamy.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Rozumiem. Nie ma jakichś poprawek zgłaszanych przez parlamentarzystów.

Rozumiem więc, że ten przepis w kształcie zaproponowanym w art. 1 § 4 uznajemy za przyjęty, bo nie było tu uwag ze strony posłów.

Przechodzimy do art. 2. Była tutaj zaproponowana poprawka. Tę poprawkę parlamentarzyści otrzymali. Jak rozumem, ona była uzgodniona też przez stronę rządową z Biurem Legislacyjnym. Czy w tym zakresie są jakieś uwagi? Nie ma żadnych uwag. To jest rozszerzenie o Agencję Wywiadu w art. 2.

Przejmuję tę poprawkę.

Zastępca dyrektora departamentu MS Artur Żuk:

Poprawka jest jak najbardziej uzasadniona.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Rząd poprawkę popiera. Dobrze. Nie słyszę uwag. Tak, proszę bardzo.

Legislator Ewelina Roguska:

Mam jeszcze uwagi do art. 2 do dalszych zmian.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Do dalszych zmian? Ale rozumiem, że zmianę pierwszą w art. 2 przyjmujemy.

Teraz przechodzimy do zmiany drugiej. Bardzo proszę.

Legislator Ewelina Roguska:

W zakresie zmiany drugiej w lit. a) jest uwaga zarówno do ust. 1, jak i ust. 1a. Nasza propozycja jest taka, aby wykreślić wyrazy „z uwzględnieniem ust. 1ba", zarówno w ust. 1, jak i ust. 1a, z uwagi na to, że nie ma potrzeby formułowania takich zastrzeżeń w ramach jednej jednostki redakcyjnej. To jest w ramach art. 19.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Co na to strona rządowa?

Zastępca dyrektora departamentu MS Artur Żuk:

W pełni akceptujemy tę uwagę.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dobrze. Czy są jakieś inne uwagi? Nie słyszę.

W takim razie zmianę drugą w art. 2 uznajemy za przyjętą.

Przechodzimy do zmiany trzeciej. Bardzo proszę.

Legislator Ewelina Roguska:

Tutaj biuro ma uwagi redakcyjno-legislacyjne i jedną uwagę natury ogólnej.

Zacznę od uwag redakcyjno-legislacyjnych. W lit. a) i b) po wyrazie „rejestrze" proponujemy dodać przecinek, żeby nie było wątpliwości, że chodzi o informacje udzielane na zapytanie lub wniosek, a nie o informacje zgromadzone w rejestrze na zapytanie lub wniosek. To uwaga legislacyjna do lit. a) i b).

Jednocześnie w lit. c) proponujemy wykreślenie wyrazów „w odpowiedzi". Jest to uwaga ujednolicająca, ponieważ chociażby w art. 20, gdzie mowa jest o informacji o osobie, jest ona sporządzana na zapytanie lub wniosek, nie w odpowiedzi. W związku z tym jest taka uwaga.

Jeszcze jest jedna kwestia natury ogólnej. Chcielibyśmy zwrócić uwagę na pewną, jak się wydaje, niekonsekwencję projektodawcy, bowiem zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy np. art. 20 określa, co ma zawierać informacja o osobie sporządzana na zapytanie lub wniosek już na poziomie ustawy. W podobnie dokładny sposób robi to art. 19, który mówi o tym, co mają zawierać sam wniosek i samo zapytanie, dotyczące zarówno osoby, jak i podmiotu zbiorowego. Natomiast wydaje się, że propozycja zawarta w zmianie czwartej, dotycząca dodania art. 21a, reguluje tę kwestię. Wydaje się też, że analogiczny zakres informacji, tylko że udzielanych w drodze żądania, a nie zapytania i wniosku, będzie uregulowany na poziomie rozporządzenia. Zatem po wejściu w życie tego projektu będziemy mieć do czynienia z pewnym dualizmem, gdzie ten sam zakres będzie jednocześnie określony ustawą, a w zakresie żądania na poziomie rozporządzenia.

Czy tutaj państwo nie rozważali ewentualnie osadzenia zmiany czwartej na gruncie obowiązującej wersji przepisów, tj. na poziomie ustawowym, a nie rozporządzenia?

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora departamentu MS Artur Żuk:

Szanowna Komisjo, szanowna pani mecenas, jeżeli chodzi o pierwsze trzy uwagi, w zupełności je podzielamy i popieramy.

Natomiast jeżeli chodzi o uwagę odnoszącą się do niejako różnego sposobu określania treści pewnych dokumentów, czy to z poziomu ustawy, czy to z poziomu rozporządzenia, otóż w pełni jesteśmy świadomi, że nasz projekt do tego doprowadzi. Przy czym wychodzimy z takiego założenia, że skoro jest pewne umocowanie, delegacja ustawowa, to pewne rzeczy techniczne, chociażby właśnie treść tego, co będzie udostępniane w wyniku żądania, powinny być uregulowane na poziomie rozporządzenia.

Chcę zwrócić uwagę, że ta zmiana, którą w tej chwili procedujemy, jest pierwszą częścią całego projektu KRK. Tak naprawdę od października rozpoczynamy też prace legislacyjne nad zmianą. Najprawdopodobniej będzie ona polegała na napisaniu od początku całej ustawy. To, że rzeczywiście np. treść wniosku jest uregulowana na poziomie ustawowym, wynika być może z tego, że te przepisy były pisane dosyć dawno temu. Przez pewien czas rzeczywiście będzie taka rozbieżność, niemniej jednak chcemy to uporząd-

kować. Naszym planem jest również wyrzucenie tych regulacji z poziomu ustawowego do rozporządzenia, więc na pewno doprowadzimy do ujednolicenia. Przez ten krótki czas to może... To jest to, o czym pani mecenas mówi.

Niemniej jednak prosilibyśmy, żeby to pozostało w takim brzmieniu. Jak mówię, strona rządowa zdaje sobie z tego sprawę, że ten mechanizm może do czegoś takiego doprowadzić. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Tak, bardzo proszę.

Legislator Ewelina Roguska:

Dziękuję za te wyjaśnienia, niemniej jednak podtrzymuję swoją uwagę w tym zakresie, bo wydaje się, że rozporządzenie powinno uszczegóławiać to, co jest zawarte w ustawie, a nie niejako uzupełniać, ale rozumiem, że taka jest decyzja.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dobrze. Proszę.

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie dyrektorze, jedno pytanie odnośnie do tego rozporządzenia, bo mamy projekt rozporządzenia wydanego na podstawie art. 21a. Teraz właśnie patrzę na ten projekt. Wiem, że to jest projekt rozporządzenia. W którym paragrafie wskazane są te dane? Chodzi o to, żeby móc je porównać z tym, co mamy w art. 20.

Zastępca dyrektora departamentu MS Artur Żuk:

Szanowna Komisjo, będzie to § 16 i następne paragrafy rozporządzenia, które będą uszczegóławiały, wskazywały dokładnie, jakie elementy muszą być zawarte w tym żądaniu, czyli niejako treść tego żądania.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Skoro nie ma tutaj uwag ze strony parlamentarzystów i propozycji zmian, uznajemy zmianę trzecią za przyjętą.

Przechodzimy do zmiany czwartej.

Legislator Ewelina Roguska:

Do zmiany czwartej w pkt 2 są uwagi redakcyjno-legislacyjne. „W żądaniu udzielenia informacji”, jak się wydaje, a nie „udzielania informacji”. Dodatkowo w pkt 2 na końcu zbędny jest przecinek.

Wyrazy, które – wydaje się – mają stanowić część wspólną przepisu, tj. „mając na uwadze konieczność zapewnienia sprawnego udzielenia” i dalej jak w druku, mają stanowić wytyczne do wydawania rozporządzenia, zarówno do pkt 1, jak i do pkt 2. Pytam, dlaczego zabrakło tutaj oznaczenia części wspólnej, ale rozumiem, że taka jest intencja.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Proszę.

Zastępca dyrektora departamentu MS Artur Żuk:

Szanowna Komisjo, tak. Oczywiście, taka jest intencja. Zgadzamy się z tymi uwagami.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

A na poprawki legislacyjne też?

Zastępca dyrektora departamentu MS Artur Żuk:

Tak, tak.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dobrze. W takim razie uznajemy zmianę czwartą za przyjętą.

Przechodzimy do art. 3. Nie słyszę uwag.

Art. 3 uznajemy za przyjęty.

Przechodzimy do art. 4. Tu jest poprawka. Nowe brzmienie. Poprawka uzgodniona przez ministerstwo z Biurem Legislacyjnym.

Nie ma uwag? Proszę bardzo.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Mam jedno pytanie do strony rządowej, bo to dla mnie jest nowy termin, dotyczących modyfikacji systemów teleinformatycznych, ale jest do 30 marca 2020 r. Dlaczego nie do 31 marca, tylko do 30 marca? Z czym to jest związane, że do 30 marca? Marzec ma 31 dni. To jeżeli do marca, to już powinno być do końca, chyba że to jest jakaś data szczególna. Czy to jest po prostu pomyłka?

Zastępca dyrektora departamentu MS Artur Żuk:

Czy to jest pomyłka? Szanowna Komisjo, to nie jest pomyłka. Po prostu ustalaliśmy tak datę. Nie chodziło o koniec miesiąca. Natomiast data bierze się stąd, że poszczególne organy, które będą korzystały z tej nowoczesności KRK, swoje systemy teleinformatyczne być może będą dostosowywały w różnych datach, w związku z tym daliśmy taką graniczną datę 30 marca 2020 r. Poszczególne podmioty, którym będziemy udzielali tych informacji, mają czas na dostosowanie systemów teleinformatycznych do tego czasu. Powiem jednak szczerze, że to... Nie myśleliśmy o końcu miesiąca. Taka data została wyznaczona.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Dobrze. Nie ma innych uwag? Pan poseł nie zgłasza poprawki?

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Nie zgłaszam. Chciałem tylko wiedzieć, jakie są przyczyny.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Tak jest, więc przyczyny są prozaiczne.

Poprawka nr 2 dotyczy art. 4. Nowe brzmienie. Jest zgoda. Oczywiście, przejmuję tę poprawkę.

Przechodzimy do kolejnego artykułu. Tu jest poprawka, która mówi o nowym terminie wejścia w życie, od dnia ogłoszenia. Jest to poprawka uzgodniona przez rząd z Biurem Legislacyjnym.

Zastępca dyrektora departamentu MS Artur Żuk:

Tak. Popieramy, przyłączamy się tutaj.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Mularczyk (PiS):

Uznajemy więc poprawkę za przyjętą.

Teraz głosujemy nad całością nowelizacji.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem nowelizacji w całości? 6 głosów za. Kto jest przeciw? Nie widzę. Kto się wstrzymał? Nie widzę.

Nowelizacja została przyjęta.

Sprawozdawcą będzie pan poseł Matusiewicz. Jest zgoda.

Dziękuję państwu bardzo za sprawne procedowanie. Zamykam posiedzenie Komisji.